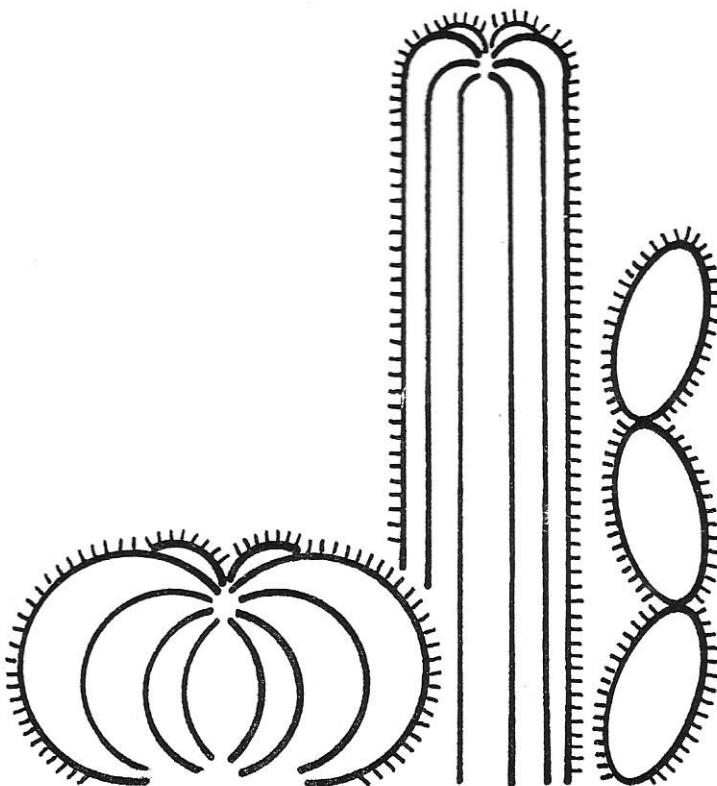


# KAKTEJE IN SUKULENTE



Glasilo Društva prijateljev kaktej SR Slovenije

Ljubljana

10. VI. 1983

Številka

6

Leto

12

Glasilo KAKTEJE IN SUKULENTE: lastnik, izdajatelj in založnik je Društvo prijateljev kaktej SR Slovenije. Ponatis v celoti ali delno je dovoljen samo s privoljenjem društva ali posameznih avtorjev. Dopise in vprašanja v zvezi z glasilom pošljite na naslov odgovornega urednika: Engelbert Novak, dipl. inž., Titova 100, ali Valjavčeva 16, 61000 Ljubljana. Žiro račun društva: 50102-678-50727

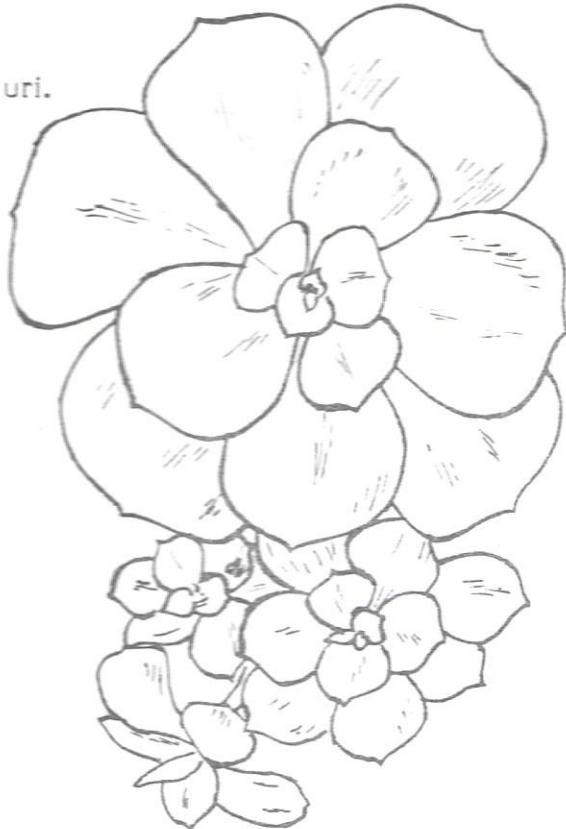
## I. I N F O R M A C I J E D R U Š T V A

Sestanek društva bo v petek, 10.junija ob 17 uri.

Sestanek upravnega odbora bo ob 16 uri in  
30 min.

### d n e v n i r e d:

- 1/ tekoča problematika in obvestila
- 2/ opis kaktusov in o setvi: tov.Brezar in  
tov.Jerin
- 3/ diapozitivi: tov.Meznarič
- 4/ razno: izmenjava kaktusov,semen itd.



## II. O B V E S T I L O

Predvideni izlet v München na razstavo kaktusov 9.in 10.junija bo verjetno odpadel, ker nam ni hče ne more zagotoviti, da ne bo treba plačati depozita. Res škoda, da bomo zaradi nerazumljivih administrativnih ovir zamudili to največjo letošnjo prireditev v Evropi.Za tolažbo članom: spomladi 1984 pripravljamo avtobusni izlet v Avstrijo.

Predsednik:

ing.Peter Jerin

## III. Z A H V A L A

Zahvaljujemo se tov.Kajtni,tov.Cilenšku in tov.Čohu,ki so nas ob obisku naših članov pri njih tako prijazno sprejeli in nam omogočili nepozabno doživetje. Lahko nam je samo žal,da je bil avtobus za vse,ki bi se še hoteli udeležiti izleta.Nastala je tudi sprememba v datumu izleta,zato nismo mogli vse člane pravočasno obvestiti .Iz istega vzroka je bilo tudi onemogočeno srečanje z našimi hrvaškimi kolegi v Rogaški Slatini.V prihodnje bomo skušali podobne izle-

te preje planirati.

(Podrobnejše poročilo z izleta je v članku tov. Marije Prelec)

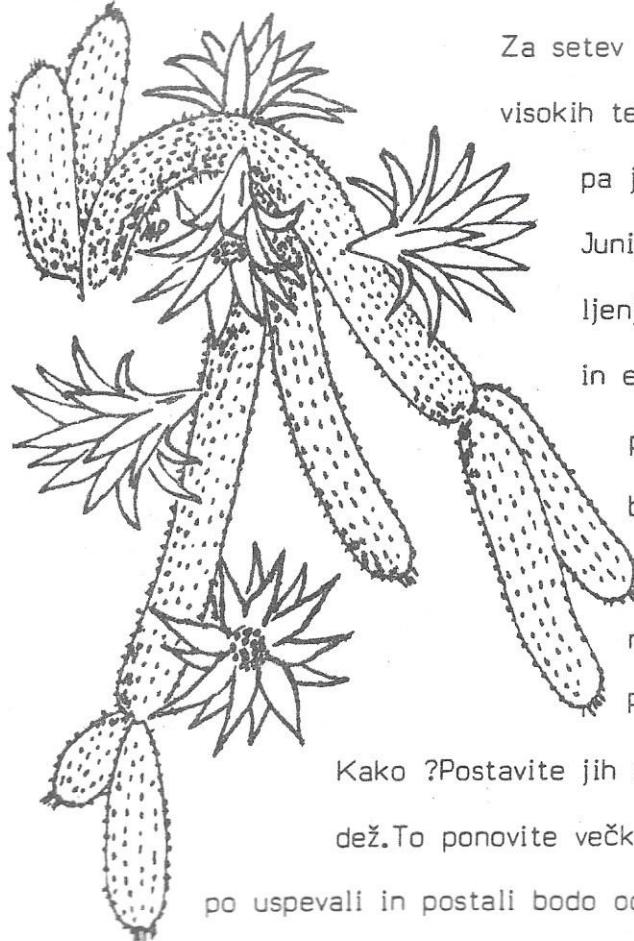
Predsednik:

ing. Peter Jerin

#### IV. KAKTUSI V JUNIJU

Kaktusi hitro rastejo in obilno cveto. Če temu ni tako pomeni, da oskrba kaktusov preko zime, ni bila pravilna, ali pa so rastline napadene od zajedalcev. Če torej kaktus tudi še sedaj slabo raste, ga je potrebno nemudoma presaditi v svežo zemljo za kaktuse, predhodno pa temeljito zaliti s preparatom proti škodljivcem.

V tem času cveto najbolj notokaktusi, gimnokalicije in parodije. Veliko mamilarij je že odcvetelo pa tudi že večina rebucij in ajloster. Senčenje je potrebno le za tiste vrste, ki niso gosto porasle z dlako ali bodicami.



Za setev še ni prepozno, seme bo zaradi visokih temperatur preje vzkalilo. Potrebno pa je senčenje sejancev.

Junij je najprimernejši čas za cepljenje. Podlage naj bodo razni cereu- in ehinopsisi, cepiči pa so lahko praktično vsi kaktusi. Cepiči naj bodo veliki vsaj 1 cm, delo pri cepljenju naj bo natančno, nož pa sterilен.

Poskrbite za zdravje kaktusov!

Kako? Postavite jih za nekaj ur direktno na rahel dež. To ponovite večkrat an mesec. Kaktusi bodo le-po uspevali in postali bodo odporni.

Predsednik:

ing. Peter Jerin

## IZLET na ŠTAJERSKO

V svežem majskem jutru se je stara družina prijateljev kakor spet enkrat zbral na Trgu revolucije v Ljubljani, da se z avtobusom odpelje na izlet, tokrat na zeleno Štajersko. Odhod na izlet se mi zdi vsakokrat poln pričakanja in ko stečejo prvi kilometri poti, da naše mesto ostane za mano, se umaknejo iz misli tudi vse tegobe preteklih delovnih dni. Pred očmi se odpirajo nenehno novi pogledi na našo pokrajino, odeto v pomladno zelenje, na gričke, doline, vasice, potoke, ceste, obenem pa uhaajo misli na cilje, ki so pred nami, na rastline, ki jih bomo videli in ljudi, ki jih bomo spoznali.

*Lobivia lateritia**Lobivia wrightiana*

Ob uživanju lepot narave in klepetu s sopotniki smo prevozili Črni graben in se preko Trojan spustili na Štajersko, kjer so nas kmalu pozdravila hmeljišča in vinogradi in že smo bili v Žalcu, hmeljarskem središču savinjske doline. Od tu smo se vzpeli iz doline malo proti jugu do vasice Griže, ki je bila naš prvi cilj.

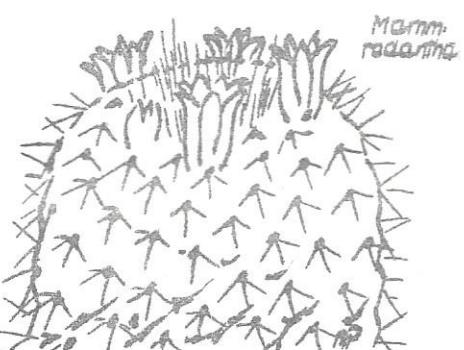
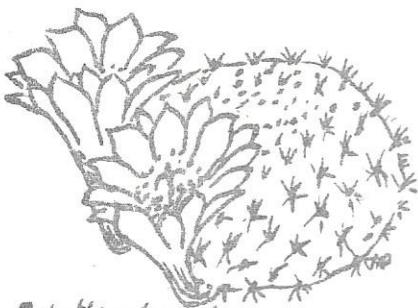
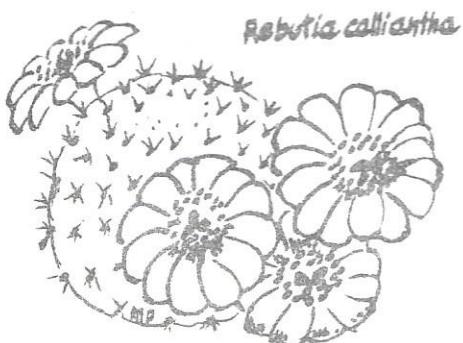
Čist zrak, vonj po gozdu in svežem senu, lepe sodobne hiše, sončne brežine na okrog in pogled na lep kos Savinjske doline pod nami, to je bil prvi vtis, ko smo izstopili iz avtobusa in si pretegovali svoje ude. Napotilo smo se k našemu prvemu gostitelju in gojitelju kakor tov. Kajtni. Štajerci so umni in delovni ljudje, pa tudi zelo gostoljubni. Svežo jutro se je že umikalo dnevnu, ki je obeta biti poletno vroč in naš gostitelj je poskrbel, da nas ne bi mučila žeja.

Nato pa so se nam odprla vrata rastlinjaka, v katerem Kajtna goji svoje bodeče ljubljence. Miljoni bodic v neštetih odtenkih belih, zelenih, rumenih, bakrenordečih barv, vmes pa živobarvni cvetovi, ki so se na široko odpirali sončni svetlobi, so takoj priklenili oko, potem pa-saj veste... Rastlinjaki so vedno premajhni, kaktusov je v njih vedno preveč, kje naj bo pa potem še prostor za cel avtobus ljudi? Razporedili smo se v skupine, se naredili čimbočj suhe, kakor je pač kdo vedel in zнал, pa je šlo.

Tako smo se kar po večkrat zvrstili v ozkem prostorčku med mizami in policami rastlinjaka. Kar ni in ni se bilo mogoče odtrgati od številnih in lepo raščenih rastlin tolikerih vrst. Gojitelj Kajtna se z njimi ukvarja dvajset let. Nad 850 vrst ima pa saj je težko imeti natančen pregled nad to množico, ki se vsako leto dopolnjuje z novimi rastlinami, ki iz majcenih sejančkov zrastejo v kaktus ta in ta z etiketo, botaničnim po-reklom in značilnostmi. Tisti, ki so bolj muhasti in jih je težko vzgojiti, zahtevajo od gojitelja več truda pa mu tudi bolj k srcu prirastejo. Marsikdo se ni mogel nagledati nekaterih vrst, ki jih pač poznamo iz knjig ali diapositivov, v živo pa vsak od nas gotovo še ni vseh videl.

Vas Griže pa ima še eno malo kraljestvo kaknej pri drugem gojitelju Cilenšku. Tudi tam so nas gostoljubno sprejeli, da smo si pogasili žejo na lepem dvorišču, kjer so se košatile izbrane rastline. Ob južni steni hiše pa je prislonjen rastlinjak, ki ga je sonce, saj je šlo že proti poldnevu, pošteno segrelo. Spet paša za oči, morda malo drugače kot pri prvem gojitelju!

Po zanimivem ogledovanju, kupovanju in fotografiraju nas je Kajtna, ki je bil naš vodič po Grižah, popeljal na kosilo. Pošteno smo se podprli za nadaljnje napore prijetnega postopanja po Štajerski. Še slovo od gostiteljev in vasice Griže pa naprej proti Mariboru! Pot nas je vodila po Sloveniki in kar hitro smo se ustavili pred mariborskim razstaviščem. Tuje bila te dni razstava "Cvetje-naš dom", kjer je našlo prostor tudi nekaj kaknej. Razstavljal sta Novakova iz Ljubljane in Turnšek iz Ptuja. Posebno Turnškova skupina zanimivih in kar velikih sukulentnih rastlin, je bila vaba za fotografje. Zunaj razstavnih paviljonov je bila za marsikoga posebno privlačna stara lesena stiskalnica za grozdje in štajeski klopotec, ki pa ni nič klopotal. Toda ko smo se vrnili k avtobusu, smo zagledali spodaj ob Dravi vrtiljak in



malо je manjkalo,da se jih ni nekaj šlo voziti nanj.Kot,da se nam že tako ne vrti dovolj od naglice in hitrih sprememb našega časa.

Nenavadno vročе in soporno popoldne je spremenilo naš avtobus v parni kotel,ven-  
dar red je red in čeprav smo bili na brezdelnem potepanjу,je bil naš šofer na služ-

beni poti in nas je vozil po programu  
lepo naprej do Rogaške Slatine.Tu smo  
se ustavili še pri tretjem gojitelju kak-  
tej Čohu.Spet smo uživali ob pogledu na  
toliko raznih vrst kaktej ,na lepe stare  
rastline,tudi starejše od 50 let,ki so pač  
ponos lastnika.Sonce se je že malо nag-  
nilo in nekateri cvetovi kaktusov so se  
že malо zapirali,vendar je bilo videti še  
dovolj živih barv in puhostih prašnikov,pa  
seveda bogastvo oblik,ki človeka znova in  
znova preseneča.Kar omotični smo že bi-  
li,malo od vročine,malo od številnih vtisov  
današnjega izleta.

Da oplaknemo kilometre,smo se ustavili še  
v zdravilišču in popili kozarček slatine.

**LE KJE JE TA RDEČI PLEK,  
KI ME ŠČALJE V NOS...?**

Moram reči,da se dobre pečenke s katero so nam postregli v Grižah,ne zaliva z vodo.

Ta še za v čevalj ni dobra.Bolje bi bilo,da bi zavili h kakšni zidanici.

Za konec pa še to: zadnji razstavni prostor današnjega izleta,park v zdravičišču Ro-  
gaška Slatina,je na razglednicah videti zelo lep,tukaj pa...Morda pa rastejo v detelji,  
ki se bohoti ob zanemarjenih gredicah,tudi štiriperesne deteljice,kdo ve?

Izlet smo dokončali z vožnjo proti domu ob pripovedovanju vicev,z nami so bili v vreč-  
kah novi bodeči prijatelji,nekateri pa skriti na filmih v fotoaparatih.Kateri so tam  
skriti,bomo videli,upan na sestankih v jeseni in pozimi.

## JATROPHA



Ko sem leta 1980 potovala po Holandiji, sem v Amsterdamu postala pozorna na neznano rastlino, ki je bila razstavljena v mnogih izložbah. Iskala in poizvedovala sem toliko časa, da sem jo našla na cvetličnem trgu med sukulentami. Bila je Jatropha, za nas še neznana in tudi zanje nova, a žal prevelika, da bi jo mogla prinesi. Po dveh letih pa se mi je posrečilo dobiti seme in zdaj mi že nekaj teh novosti lepo uspeva.

Jatropha spada v rod evforbij. Njena domovina je Severna, Srednja in Južna Amerika in Madagaskar ter Tropska Afrika. Je grm, redko zraste do velikosti drevesa, zelo različnih oblik, nekatere z odeblijenimi mesnatimi stebli. Ta je v času vegetacije pokrit s šopom pecljatih listov in nekaj naravno kobulastih cvetnih nastavkov. Listi so celorobi ali razcepljeni, večkrat otrdeli. Cveti so eno ali dvodomni, moški petdelni z vidnimi venčnimi listi se nahajajo ob strani v viličasto razcepljenih pazduhah, ženski pa posamezni, običajno na koncu cvetnih vejic.

Gojimo jih v toplem rastlinjaku, pozimi, naj suhi počivajo.

Razmnožujejo se s semen.

JATROPHA PODAGARICA je ena izmed mnogih vrst, ki je primerna za sobno nego.

Domovina je Srednja Amerika. ima 40-50 cm visoko steblo, ob osnovi odebeleno, jajčaste oblike, zgoraj vitko.

Na vrhu steba odganja šop 15-18 cm dolgih listov. Ti so trojno krpasti, do 10 cm široki, tanki, lepo zeleni in rahlo voskasto prevlečeni. Cveti so viličasto razdeljeni, svetleče rdeči. Pozimi ji listi odpadejo.